

# ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2.

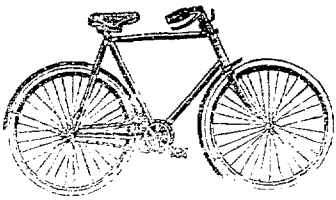
చెన్నపట్టణము 1915 సం॥ జూలై 22 వ తేది మంగళవారము

No 71

నంపుటము. ౨

రాక్షసనామ సంవత్సర శ్వేతమాస శుద్ధదశమి గం.

నందిక ౭౦



బైసికల్స్ అమ్మిరకములు మావద్ద చౌకగా దొరకును. వాటి సామానులు:— ట్రైల్స్, ట్యూబులు, మొదలైనవన్నీయు మావద్ద మిక్కిలి సరసము గనుక వెంటనే వాియును. గ్రామోఫోనులు కావలసినవారు మమ్ము విచారించును.

చెన్నపట్నం నుండి ఎప్పుడు ఏ వస్తువు కావలసినను మాకు వ్రాయును. వెంటనే పంపెదము.

మదరాస్ స్టోర్స్ సప్లయింగ్ ఏజెంసీ,  
15 బ్రాడ్వే, మదరాసు.

## ప్రశస్తమైన కలప వచ్చియున్నది

వలయువానికి యిదియే మంచితరుణము.  
తక్కువధరలకు కొద్దికాలము మాత్రమే  
విక్రయించబడును.

మావద్దకు ఇప్పుడే బర్మాదేశమునుండి నాణ్యతయిన టేకుకలప, పింగజేబాతికలప మిక్కిలి ఎంగ అనుపేరుగల యెర్రకర్ర మొదలుగాగలది అనేకనైజులువారిగా, అనగా పలకలు రవునకరలు, వాసములు, డాబా కమ్మలున్న, కిటికీల ద్వారములు మొదలగువానికి పుష్కలముగా కమ్మలున్న, స్థంభముల దూలములు, తనాబీతు పుష్కలముగా పలకలును బంగాళా వెంటను బిల్ల వెంటను గూడ నేయుటకు పుష్కలముగింది రీపక బద్దలును విస్తారముగా వచ్చుటచేత స్థలము ఖాళి చేయుటకు గాను కొద్దికోణులూత్రము చవుకగా విక్రయించుచున్నాము. ధరలు తెలియగోరువారు ఇట్లు వ్రాయవలెను.  
ఆచంట సుబ్బారాయుడుగారు.

కంట్లాక్టర్స్, కల్వనగరము, కాకినాడ.

## వరకాభివృద్ధికి నూతన మార్గము.

మీరు వ్యాపారము చేయు వస్తువులును, మీచే తయారుచేయబడిన వస్తువులను సామానులును, నిర్మించబడిన నూతన యంత్రములును, ఆంధ్రప్రదేశ్ లోకమున తెలియింపవలె నన్నను, ఆంధ్ర గృహములందు వాడుకలోనికిం చేవలెనన్నను, మీరుచేయు ప్రయత్నముల దోడ్పడుటకు ఆంధ్ర పత్రిక సర్వసిద్ధముగా నున్నది.

ఒక్క రోజునకు మాత్రమే.

ప్రకటన వ్యయము.

ఇంగ్లీషుభాషి- టైపులో అచ్చుచేయించిన విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పండ్లకి రూ 0.3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వడ్డీరాలకు అంగుళము 1కి రూ 1.0-0 చొప్పునను టీసికోనబడును.

వెద్దపెద్ద ప్రకటనలు దీర్ఘకాలము ప్రకటింపదలచినవారు. మా ప్రత్యేకపు ప్రకటన వ్యయముల పట్టికకు వ్రాసిన బంపబడును.

ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

## త్రికాలదర్శన ఆద్యము

మీరు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగ కోరికగలదేని నూకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలము లరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్భుత మునకయి యోగ్యతాపత్రికములు నూకు వచ్చియున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, పిల్లలు దీనియందు సమ్మకముగల వారందరు వాడె యూహలను, తత్ఫలితములను తెలిసికొనగలరు. దూరదర్శనముల నున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగ్యతను ములు, యువసమాచారములు, వర్తకమున లాభ నష్టములు, వస్తువుల ధులు, వీర్యవృద్ధిములు, ఉద్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలన్ని నూ యద్యము తృప్తికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

వెద్ద చక్కని సీమ ఆద్యము 6 0 0  
సీమ ఆద్యము 8 9 0  
సామాన్య ఆద్యము 2 9 0

ఉత్తరములు ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వ్రాయవలెను.

ఆమాభాయి వాస్దేవ్ ఫటల్.

కంసాడ్. ఆనందముగూడగా, కైరాజిల్లా

Ashabhai Vagbhai Patel, Karamsad.

Via Anand. Kaira District.

శుభేచ్ఛ. దేశ హితము సాధింపజేయు.  
ఉచితము! ఆయుర్వేదము. ఉచితము!!  
అంగవైద్యవిషయమందుగా ఆయుర్వేదపద్ధతులయందును మనకుగల అనుభవముకల్గి నేకరకమున వైద్యరహితమైన వైద్యవిద్య  
వైద్యవిద్య  
అను పుస్తకము కోరువారికి ధరగాని పోషకగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:— రాష్ట్రవైద్య శాలాధికారి కేళకజీ  
20 చీనాబజార్, మద్రాసు.

## నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

### కాటోల్ పాడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిములబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును.  
టిక 1-కి అ. 0.5-0.

### కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారవోలును.

240 కిట్టులుగల పెట్టె 1-కి అ 12

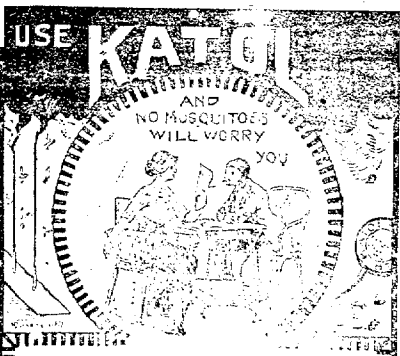
మీ ఆహారపదార్థములకు చీమలు, పడకటిండ్లయందు నల్లులును, దోమలును, పుస్తకపేటికలను చీమలులనుండి కాపాడును.

స్టేషన్, ట్రైఫాయిడ్ మలేరియాకోగములు రాకుండు కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేకనిమిషమైన నుండునేరరు.

అనేకవస్త్ర ప్రదర్శనములయందు అనేకబంగారు పతకములకు గొప్ప బహుమానములను పొందిన వి. అజుమి అందుకంపెని, బీసాక, జపాన్ వారిచే తయారుచేయబడినది.

సోలు ఏజెంట్లు:—

టి. హర అందుకో,  
వై నాబదారు రోడ్డు, మదరాసు.



మనుష్యులకు వర్తకసాదము దోమలు, నల్లులు, చీమలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల శాధలముండి తొలగించబడుదురు.

ప్రపంచప్రసిద్ధివడిన జపాను వారిచే తయారుచేయబడినది.

## జానవానివృత్తి.

అగ్రగణ్యమైన వృత్తి. ఇందు అపారక రణములును సంపూర్ణగాగలవు. దీనిలోని ప్రతిభయు బ్రహ్మ సందమును కల్గించును. మోక్షాపేక్షకలవా దీనినే వదునవలయు. నిలభ్యతై వెల పోషణతో రూ. 6-8-0

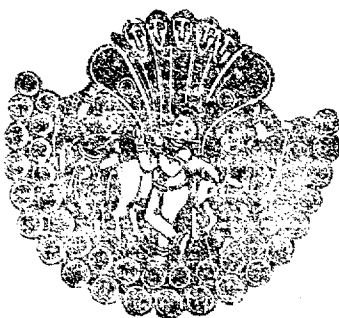
సర్వవేదాన్త సిద్ధాంత సంగ్రహము:— శ్రీ శంకరాచార్య విరచితము. ప్రతిభా టీకాతాత్పర్యహితము. అద్వైతము నామూల్యముగా తెలిసికొనటకును, మలభముగా సవధానముతో దెలియజేయుటకును చాలయ్యుమైనది. వెల పోషణతో రూ. 2-4-0

కాదంబరి:— అశ్వత్థతైలంజనము, వీడి, శృంగారము, కోకిలకడ, కథాచతుష్కృతి, వాచనాదిని దీనిలోనే దూడవలెను. గంపలి ప్రతిపాక్షియును రసోదయముచే చిత్రమును పరవశము చేయుచు దీనిచేత ఖాళుచున్నది దీనివెల పోషణతో రూ. 1-4-0

ముదిగొండ. నాగలింగ శాస్త్రి.

తాడికొండపాట్లు, గుంటూరు జిల్లా.

బిజి-వన్నెగల (సవరము) బంగారు.  
(ఇందుకు పూచీకడగంగము)



## గజెలనాగర

1 క్రితవరము యెత్తు

వెల రూ. 50-60-0

మాటియనిదియును పంపగలముగల, వెండినూలు, రాళ్ళ వెట్టికడము, నాన్న గుళిని కట్టించి పేర్కొన్న వస్త్రలన్ని కొరదను. కోసువారికి క్యాటర్లును ఉచితముగా పంపబడును. నవరత్ ఇండియా యంతరి మ్యూనుఫాక్చరీంగు కంపెని, 1/195, చైనాబజార్ రోడ్డు, మద్రాసు.

The Southern India  
Jewellery Manufacturing Co.,  
1/195, China Bazaar Road, Madras.

కాకినాడ కోటిఫలి రయిల్వే.

(గోదావరి జిల్లా సంఘము జాయింటు సెక్రటరీగారు మాట్లాడు ప్రాయశఃపాద్యం.)

కాకినాడకుండి కోటిఫలి రయిల్వే నడుమ జగన్నాథగిరి నుండి రామచంద్రపురము మీదుగా ఏడివరకును చేరుదలచిన 2 అడుగుల 6 అంగుళములు వెడల్పుగల యిరువదానికి కావలసిన సాము పెట్టుబడి విషయమున డిప్రీట్రబోర్డువారు రయిల్వే కెస్సు విధించుగా లేక, ఏర్పడున కావలసినసాము సమ కూర్చున్నప్పుడు మొట్టమొదట 1914 సంవత్సరం అక్టోబరు 14 తేదీన నెం 197 ను మొదలుపెట్టగా గోదావరి జిల్లా బోర్డువారి కోరిక. 1914 సం॥ నవంబరు 21 తేదీన దీని కోర్కెను జరిగిన ప్రత్యేక మీటింగు లో బోర్డువారి క్రింది తీర్మానము గావించిరి. "డిప్రీట్రబోర్డువారి యిష్టమునచ్చినపుడు తీర్చేవద్దని రయిల్వే వేయుటకు కావలసిన అంత మొత్తమును లోకల్ బోర్డు అర్హుల తీర్మానముననుగున మొత్తము తీర్చుటకు రూపాయి 1 కి మూడుపయిసలవంతున రయిల్వే కెస్సు జిల్లా మ్యాజిస్ట్రేటును కాని ప్రదేశములలో విధించుటకున్నా నిరసనచేడ మయినది."

లోకల్ బోర్డు అప్రమొక్క 58 కెస్సు ప్రకారము నై తీర్మానము ఆరమానములకర్తవ్య బోర్డువారి ప్రత్యేకపుమీటింగులో హాజరుమొందగల సభ్యులలో మూడువంతులు తక్కువగాకుండ అంగీకరించి ప్రసవరచనలను అప్పటినుండి యది అనులు లోకీకరమవును.

రయిల్వే కెస్సు కట్టి రయిల్వే వేయించదలచుటకులన రయిల్వేకు భాగకరముగ నుండునది వెద్దాపురమున జరిగిన తొమ్మిదవ గోదావరి మండలసభకు సన్మానసభాధ్యక్షులయిన శ్రీరాజా రామెర వేంకటేశ్వరరావు బహదూరుగారు తమ స్వాగతోపన్యాసమునందు విపులముగ చెల్లెయున్నారు ఆసభకు గౌరవనీయులగు రావుబహదూరు బయ్యా వృద్ధి. పోర్టుకర్మ గార గ్రాసాధిపతులు. సభ్యులలో ఆరేవది రావుబహదూరు మోచర్ల రామచంద్రారావు పంతులుగారు. శ్రీపోలవరము జమీందారుగారు, కాట్రాపులపల్లి జమీందారుగారు, న్యాపలి ముప్పారావు పంతులుగారు, వెద్దాపురం తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటు, కాకినాడ తాలూకాబోరు మయను ప్రెసిడెంటు అనేకులు తాలూకా, డిప్రీట్రబోర్డు మొదలగు మ్యాజిస్ట్రేటుల కవున్నిలలు హాజరుండి. అపుడీక్రింది తీర్మాన మేకగ్రీవముగ గావించుటయె.

"కాకినాడ కోటిఫలి రయిల్వే లాభకారియగునో లేనో యను విషయమునందు జిల్లా ప్రజలను తెలిసికొని వారియభిప్రాయము నిచ్చుకోకు అసంబంధమయిన కాకితిములు ప్రయరపచి డిప్రీట్రబోర్డువారు అవకాశమివ్వవలసినదనియును, రాబోవుమండలసభయందు తిరిగి యీసభివారు అభిప్రాయము నిచ్చుటకు రయిల్వే కెస్సును విధించవచ్చుని స్వామిచేసిన జిల్లామ్యాజిస్ట్రేటు అరమానముల యంతరమున తిరిగి బోర్డువారు సీ ర ప ర చ కూ డ ద ని యు, జిల్లా బోర్డు వారు వారి యభిప్రాయమును తెలిపేవరకు గవన్న మెట్టువారు రయిల్వే వేయువని యే కంపెనీవారికిని ఇవ్వకుండదనియును ఈ సభివారు కోరుతున్నారు."

ఈ తీర్మానముయొక్క నకలును చెప్పువు దొరతమువారికిని, గోదావరి జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారికిని, జిల్లాబోర్డు యొక్క ఉద్యోగియులు అనుబోధియులైన మొదలగువరకు పంపియింపిమి. తమ కీ తీర్మానము నకలు చేరి యందలి విషయములను గమనించితిమని గవర్న మెట్టు వారికర్పించి మూత్రము మాత్ర ప్రత్యుత్తరమునచ్చును. ఆరమానముల గవర్న మితివోధున బోర్డువారి సమంజసములని తీర్మానము 1914 సంవత్సరము మేయి నెలలో పిరపకవలసియుండెను. మే ఎక్స్ ప్రెజువరగాను సీర్వీసు కేసు తొందరమీద నుండుటకు గవర్న మెట్టు వారిని యీ నెల 26 తేదీన జనుబోవు మీటింగులో ప్రసవరచనలు కాలావించుటకు తెలియచున్నది.

మద్రాసు డిప్రీట్రబోర్డు రయిల్వే కంపెనీవారి నీ రయిల్వే బోర్డు సర్వే చేయుచు రయిల్వే బోర్డువారు కడచిన యేర్పాటులను చాట్టించిరి. ఆ కంపెనీవారు సదకు సర్వేను గోదావరి జిల్లాబోర్డువారి కిచ్చు చేయుచుగా లేక, తొలికి యిరువది రూపాయల కారమును తామే సంపాదించుకొనడమి కంపెనీవారుగా నారంభింతురా యని రయిల్వే బోర్డువారిని, చెప్పువు దొరతమువారి జిల్లా సంఘమువారికిని. పి ని ని గు రి చ చి న సం జాయి షీ యం త యు జిల్లా బోర్డు వారి యొద్దనున్నది గానూ వారికిని తెలుసు

కోడని చెప్పువు దొరతమువారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి. వారి ననుసరించి మే నెల 26 తేదీన డిప్రీట్రబోర్డువారిని మేము కోరి యుంటిమి. వారి జవాబును నిరీక్షించుచున్నాము. తమ కోరిక వైస తిప్పిలు సర్వేను డిప్రీట్రబోర్డువారి రయిల్వే కంపెనీ వారు చేయుచున్నార. కాని అలయును నిర్మాణమును తామే సంపాదించుకొన్న సంకల్పముగల కంపెనీవారుగా వారు పని చేయుటలేదని రయిల్వే బోర్డువారు చాట్టించెప్పిరి. శ్రీ ఆనరే టిలు పోలవరము జమీందారుగారు కానననిర్మాణసభలో నడిగిన ప్రశ్నకుగూడ చెప్పువు దొరతమువారి కోరిక సంతృప్తి కరమగు ప్రత్యుత్తరమునే ఇచ్చిరి. డిప్రీట్రబోర్డువారింకను మాయుత్తరముల బాటించలేదు.

ఈనెల 18 తేదీ సాయంత్రమున గోదావరి జిల్లా సంఘము మేనేజింగు కమిటీవారు సభకుడి యాక్రింది తీర్మానమును జిల్లాబోర్డువారి కంపుటును నిశ్చయించిరి.

"1915 సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెలలో వెద్దాపురమున జరిగిన గోదావరి మండల సభయొక్క 16 తీర్మానమును జుమలాయించి పంపిన యేప్రిల్ 12 తేదీన నెం 62 రు ఉత్తరము చాట్టించి. ఇవరకే యెక్కువ పన్నులచేత భారము చెంది యున్న భూస్వాములు రయిల్వే కెస్సు వనూలుచేసిన యెడల కష్టపడుదురన్న మాట తలపోసి, లోకల్ బోర్డు సంగతి బోధపడుటకుగాను కాకినాడ కోటిఫలి రయిల్వే సంబంధమైన కాకితములను ప్రయరింపుడని యింగ్లీషు సాని నేమయ, రయిల్వే కెస్సు హామీమీదకు మూత్రమే కాక యితరమార్గములద్వారా రయిల్వేను నిర్మించుటకు గావలసిన మూలధనమును తెచ్చుటకు నవరణకానై మున్న లోకల్ బోర్డు అప్రమొ బోర్డులకధికార మేర్పడువరకు తొలితీర్మానమును జిల్లాబోర్డువారు ద్వరపరచుట నిలుపుచేయుట కీ సంఘమువారు కోరుతున్నారు "

14 తేదీ యదయమున జరిగిన కాకినాడ తాలూకా బోర్డువారి మీటింగులో రయిల్వే కెస్సును గురించి యాక్రింది తీర్మాన మేకగ్రీవము గావించబడెను.

"జిల్లా యొక్క వెల్లడి ప్రదేశములలో రూపాయకు మూడుపయిసలవంతులైన రయిల్వే కెస్సు వనూలుచేయుటకు 1914 సంవత్సరము నవంబరు నెలలో చేసిన తీర్మానమును ప్రసవరచనలు నిలుపుచేసి ప్రజలయొక్క అన్ని తాలూకా బోర్డులవారి యొక్క అభిప్రాయము దీనినిగురించి యెట్లున్నదో కనుక్కొందని యీ బోర్డువారిని కోరుతున్నాము. " 17 తేదీన జరిగిన మీటింగులో కాకినాడ మ్యాజిస్ట్రేటు కవున్నిలువారును జిల్లా బోర్డువారి నిలుపనే కోరిరి.

దీనినిబట్టిమాడగ రయిల్వే వైస మూత్రమే విధింపబోవు యాక్రొత్త కెస్సునుగురించి తాలూకాబోర్డుల యభిప్రాయము వైస డిప్రీట్రబోర్డువారు కనుగొన యిచ్చింపలేదని స్పష్టము. 1918 సంవత్సరమున లోకల్ కెస్సు వృద్ధిచేయదలచిన సందర్భవకమున దొరతమువారవలంబించిన ముత్తమార్గమును జిల్లా బోర్డులవారు నవలంబించుట ప్రేమస్ఫూర్తము కాకినాడ మ్యాజిస్ట్రేటు కవున్నిలు కాకినాడ తాలూకాబోర్డువారి న్యామైక సమ్మతమయిన తీర్మానములను జిల్లాబోర్డు మొదలగు లండను గమనించి, జిల్లా ప్రజల తీర్మానమునుగురించి తమయభిప్రాయమును తెలుపుట కవకాశమిచ్చురని నమ్ముచున్నాము.

పరిశ్రమవిద్య.

చేతిపనులు నేర్పుకొనువారికి ఆర్టిస్టును ఫోటోగ్రాఫర్లైన ఎన్. గోపాల స్వామి నాయనిచే ననుభవంబులుబట్టి వ్రాసిన యెక్కు గ్రంథములు. ఇందనేక ప్రతిమలు పనులు చేయవలసిన యిందుటచే నెట్టివారు నితరుల సహాయము లేక నేర్వవచ్చును. హయాగ్రహణ తంత్రము 1 భాగము:- ఇందు ఫోటోలీయు విధము, డెవలపింగు, గీటుచింగు, వద్దములున్నవి. నెల 8 అణాలు డిబ్ 2 వ భాగము 1 వ భాగమున అభ్యాసులకు కఠినములని విడిచిన బ్రామైడెక్ లార్జి, ప్లాటినోమైట్, విచిత్ర ఫోటోలు, చేతిగుడ్డల వై ఫోటోలెక్టుట, కంటికి కనబడకయుండి కావలసిన కనబడునటుల చేయు వివిధతంత్రములున్నవి. నెల 8 అణాలు.

విద్యార్థులు 1 వ భాగము:- లోహములజేయుట, మద్రాక్షర సిరాలు, వ్రాతసిరాలు, సబ్బులు, పెంట్లు, రబ్బరు స్టాంపులు, ఎలక్ట్రిక్ బ్యాటరీలు, టెల్, ఎలక్ట్రిక్ లైటు, లైటు, గిల్లు, ఎచ్చింగ్ కోల్చుకట్టులు అగిల్లులు మనమే చేసికొన నేర్పును. నెల 8 అ డిబ్ 2 వ భాగము:- ఫోటోలకు కావలసిన సామానులు ఎలక్ట్రిక్ కనేక్షనులు, ప్రతివెట్టెలు రకంవారిసబ్బులు, వివిధ పెంట్లు సిరాలు. పన్నీరు, అత్తరులు వార్నిషులు ట్రెండింగు పనులు. ఇంకా అనేక వివిధములైన పనులు గలవు. నెల 8 అణాలు. చిరునామా:- ఎన్. గోపాల్ అందు కంపెనీ. 18 రామానంద్య పేడి, సాహుకారు పేట్, మద్రాస్.

GRATIS. All forms of Debility etc. cured in four weeks. No harm. No failure. Rs. 3/- per week. Two days' medicine gratis for trial. Lily Cottage, 74, Cornwallis Street Calcutta

మంచితరుగము త్వరపడుడు! త్వరపడుడు!! 6వ సంవత్సరాది సంచిత తయారైనది. 10000 పుస్తకములు బయిండునకు సిద్ధముగా నున్నవి. ప్రచురమునకు ప్రకటనముల బుధగోపనములకును యాలస్యముచేయరాదు మెటనే వ్రాయుచు. ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

Wanted. కావలెను. బ్రాహ్మణ కోడూరు గోక్లేహయ్యర్ గ్రేడ్ యెలిమెంటరీ పాఠశాల కొరకు ప్రధానోపాధ్యాయుడు (Head-Master) మెట్రిక్యులేషన్ ప్రైయింగు ఫ్యాసు అయినవారు కావలసియున్నది. జీతము నె 1-కి రూ 21 లకు తక్కువలేకుండా అగ్లాతను బట్టి యివ్వబడును. అనుభవము గలవారికి అధిక్యతయివ్వబడును. "జులై 1 తేదీన పాఠశాల ప్రారంభింపబడును" జులై 1-వ తేదీ లోగాదరబాస్తులు చేరవలయును. గోక్లేహయ్యర్ గ్రేడ్ యెలిమెంటరీ పాఠశాలకమిటి బ్రాహ్మణ కోడూరు. (Via Ponur)

కావలెను రాజమండ్రిలో స్థాపించిన శ్రీ హర్షింజి హాస్పిటల్ అందు నర్సింగుహామ బ్రాంచికి కలు అసిస్టెంటు సర్జను మంత్రిశాని కావలెను అంధ్రజేతముగ ప్రతి తాలూకాకు యొక ట్రానిలింగ్ యిన్ స్పెక్టరు నెలకు రూ 100-100-00 జీతము చొప్పున కావలెను. నెలకు ట్రానిలింగు భర్త్యము రు 100-0-0 కూడ ఇవ్వబడును. కావలసినవారు శ్రీకృటి గారిచేర వ్రాసి, దరఖాస్తు ఫారము పంపబడును.

కావలెను ఆంధ్రదేశము నందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము నందును ఆంధ్రపత్రిక పక్షమున క్రొత్త చందా దార్లనుజేర్చు ఏజెంట్లు గావలసి యున్నారు. 1915 వ సం॥ డిశంబరు ఆఖరు లోపల ఆంధ్రపత్రికకు క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చుకలిగిన ఏజెంట్లకు మామూలు కమిషనుగాక నీ క్రిందిధవి ముగ వ్రజ్యేక బహునూనము లీయబడును. 100 చందాదార్లను చేర్చుకలిగినవారికి రు 50-0-0 50 " " " 20-0-0 25 " " " 8-0-0 ఏడవకు రెండు నెలలలో వైన 25 గురు 10-0-0 సొమ్ముచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగ నెన్న బడుదురు. వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక కి మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక 6 మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్న బడుదురు. మాదగ్గర ఏజెంటులీస్టులో చేరినవారికి మాత్ర మికమిషన్ సవ్వయించును. సమర్థులగు వారికి వలయునేని, పిచ్చుట అమృతాంజ నము డిపోవారి హామధముల యేజెన్సి గూడ నెనగబడును. మే చేజరు.

జీర్ణరసాయనము:— ఈమాత్రలను సేవించుట వలన అన్నము కఠినముగను, జీర్ణశక్తియు బాగు పు: సరస్రావము క్రమముగ గలుగును. మలబద్ధము మానును. 2సమాశ్రల డబ్బి 1.3 వెల 1.4-0.

అమృతాంజనం డిహి 6, తియ్యకెట్టిపిద్ది, మదరాసు.

### వాతావరణస్థితి.

1915 సం॥ జూలై 22 వ తేది.

పుణ్యక్షేత్రములు.	జూలై 21 తేది, ఉదయము నుండి రాత్రి 12 వరకు ఉన్న వాతావరణము అంశములు	కడలివన 24 గంటలలో, వీడను ఉష్ణోగ్రత		వర్షపాతము.		
		ఉష్ణోగ్రత	తేలిక	కడలివన 24 గంటలలో	8 గంటలలో	వీడను 24 గంటలలో
గోపాలపురము	29.551	91.8	76.8	0.76	4.75	5.98
వాల్తేరు	29.537	94.8	85.3	...	10.79	6.50
కాకినాడ	29.628	105.2	86.4	...	2.95	4.84
బందరు	29.548	115.8	85.2	...	1.22	5.22
గుంటూరు	...	105.2	87.0	...	2.69	...
నెల్లూరు	29.572	104.8	86.1	...	0.08	2.12
మద్రాసు	29.608	105.1	78.9	0.24	1.15	3.10
కిడలూరు	29.547	111.5	84.0	...	1.22	2.21
నాగపట్టణము	29.654	97.8	88.7	...	1.46	3.35
కొలంబూ	29.754	87.0	79.5	...	9.58	27.58
తిరువనంతపురము	29.767	87.2	75.5	0.12	17.27	23.44
కొచ్చికోట	29.770	83.5	73.9	1.67	34.25	37.37
కల్లికోట	29.745	79.8	74.1	1.15	26.71	31.89
మంగళూరు	29.719	78.9	72.9	2.87	19.61	35.85
బొంబాయి	29.516	88.9	78.8	1.47	4.25	12.79
హైదరాబాదు	29.581	95.7	76.7	...	8.24	5.06
ఆంధ్రపురము	...	96.4	77.4	...	4.70	3.78
బళ్లారి	29.605	94.6	77.8	...	6.96	4.42
కర్నూలు	29.624	99.0	79.4	0.08	2.18	3.70
కడప	29.517	92.7	83.1	...	1.64	4.34
తెలంగాణ	29.856	88.4	69.8	...	12.49	8.09
కొడైకనామ	22.669	64.2	53.7	0.02	10.62	12.94
ఉడకమండలము	22.898	61.8	53.8	0.08	10.02	15.05
కోయంబూరు	29.696	65.5	73.6	...	5.95	5.80
నెల్లూరు	29.618	100.7	80.4	...	4.92	6.14
నీలము	29.615	97.0	76.8	...	8.61	9.28
తిరువనాపల్లి	29.657	97.1	87.8	...	4.78	5.97
పుడుకోట	29.653	98.8	82.4	...	7.26	4.55
మధుర	29.678	91.8	81.0	...	3.70	5.93
తిరువల్వేలి	...	...	...	0.07	4.45	4.86

పడమటి తీరమునను, దక్కనులో కొంత భాగమునందును, వాయు భారము తగ్గి తక్కిన ప్రదేశములందు హెచ్చినది. చెన్నపురి తీరపు దక్షిణభాగమునం నీ మార్పులు అధికముగ నున్నవి. ఇక్కడ మొదట తుపాను ప్రారంభమై క్రమక్రమముగ అధిక వర్షములోకి వచ్చినది. బంగాళాఖాతములో డ్రైమంసు దీప్తివద్ద ఈదరగాలి వీచుచున్నది. బహుశః ఇది తుపానుగ మార వచ్చును. దక్కనులోను పడమటి తీరమునను, తేడి కొంచెము ఎక్కువగా కలదు. దక్కనులో మధ్య మోష్టస్థితి మామూలు కంటె అధికముగా నున్నది. తక్కిన స్థలములలోనిది తక్కువగా కలదు. చెన్నపురితీరమున వర్షము తరచుటచే నీమార్పు వృద్ధిగచున్నది. ఇక్కడ రాత్రి పూటవేడిమి పామాన్యస్థితికి తక్కువగాను, తక్కిన ప్రదేశములలో విశేషముగ కలదు. దక్కనులో పగటిపూటవేడి అధికముగ నున్నది. తూర్పుతీరమున వాయునందలమునందు తేలిక విశేషముగ కలదు. పడమటి తీరమున మబ్బులు కొద్దిగా వీడిపోయి రాజధానియందు దట్టుముగ పట్టుచున్నది. చెన్నపట్టణమునండి బందరు వరకున వర్షించినది. పడమటి తీరమున ఇంకన తరచుచునే యున్నది.

బంగాళాఖాతములో తుపానుపట్టరమ్మును. బొంబాయి తీరమున ఉక్కగనన్నది.

ఆర్. ఎల్. జోన్ను  
వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

### స్థానిక వార్తలు

దీపముల వెలిగించు వేళ:— శంకరాచారి (ఆగ 23, 24 తేదీలను) యంకాలము 7 ఘం. 6 నిమిషములకు దీపములు వెలిగించును.

ఆసుకృతియోగ:— మద్రాసు, ఆను యోగం ౧౦,౦౦౦ పాశుల విద్యము శుభమైనది ఆరణి బాగ్దొయ గారు విరాళము నొసంగిరి.

మధ్యలకు సహకారసంఘము:— తిరు వల్లి క్షేత్రంలోని వసింపుచున్న మధ్యలందరను మధ్యమశిక్షల యువ యోగార్థముగ సహకారసంఘము స్థాపించుటయునని యాలోచించుచున్నట్లు తెలియుచున్నది.

చెన్నపట్టణ ములో త్రోలక:— ఈ మధ్య ఆయు దారు రిసములు మబ్బులుబ్బులుగాను మిక్కిలి యుక్కుగాను నుండియుండి, నిన్న రాత్రి 7-8 ఘంటల మధ్యమన ఒక వర్షము కురిసినది. అప్పటినుండి తుప్పుపడు నేయున్నది. మబ్బు లింత కరకు నీడలేదు.

దొరతనమువారిచ్చు విద్యార్థి వేతనములు:— నాలుగు సంవత్సరముల పాటు బొంబాయిలోని విక్టోరియా కాలేజీ కలు ఇబ్బిట్టాటి (విక్టోరియా కృష్ణాదిపాఠశాల) లో జరుపుకొనుటకు ఎమ్. హెచ్. కృష్ణస్వామి, టి. ఎన్. రామయ్య, కే. నారాయణస్వామి, ఆచార్యులకు నొక్కొక్కరికి మాసమునకు రు 3౦ చొప్పున నుచితవేతనము లొసంగిరి.

సున్నపుటట్టి, కీల్పాక:— పూసపల్లి శాస్త్రులూను కీల్పాకలోను శాస్త్రులూను పాఠశాలందరు తత్సమిపమునను నున్న పుట్టి తమకు మిక్కిలి ఆచార్యకరముగ నున్నది. గణక దాని నచ్చటనుండి తొలగించగలంబులకు శాస్త్రులూను (వెసిడెంటు గారికి విజ్ఞాపనజేసినదియు, వెసిడెంటు గారు తిరిగి దొరతనమువారిచే తత్సమిపరసమునకు అనుజ్ఞ యిప్పించి కోరి నట్లును తెలియుచున్నది.

విద్యార్థుల తరఫున నొక మహాజను:— ఇంటర్మీడియేటులో నోటువడిన రెండువల విద్యార్థుల తర ఫు ను, నూజివల నోటువడిన నూటికి ౧౦౦౦౦ విద్యార్థుల తరఫునను, ఇంతవరకు విజ్ఞాపనంపు ప్రయత్నములేవియు లేకుండుటచే మిక్కిలి విచారవడి తర్వాత మునున మిసను అని తెసాంటు గారు వీరినిపట్టి దొరతనమువారికి నొక మహాజను వ్యాసా తెలియజేయుటచే చెన్న పట్టణములో నొక బహిరంగ సభను గావించుటకు ప్రయత్నించుచున్నారని విజుట కౌత్యము సంతసపరుచుచున్నది. ఈసభ త్వరలో జరుగు ప్రయత్నములు క్రియతి వీసాంటు గారుచేసి పరీక్షలో తప్పిపోయిన విద్యార్థులను రక్షించెదరుగాక.

సుగోచనములను చేయుట:— అగ్రానివాసియగు బి.ఎం. బజ్జెలు గారు హిందూదేశమునందన్ని విధములగు సులూచనములను చేయుట సాధ్యమని అచ్యుతబాబు పత్రికకు వ్రాసిరి. ఇట్లుచేయుటచే సులూచనములు యూరోపు ఆమె కాతేకములనుండియు సులూచనములకు తీసిపోకుండవచ్చునని. ఆయన చేయుచున్న సుగోచనములకు హిందూదేశమునందన్ని టికములతోనె చేయబడిన అద్దములను హిందూదేశపు లోనాములతోనె చేయబడిన చట్టములు నుపయోగించు చున్నారు. స్పటికముల నరగడియుట ఆచర్యుల దృష్టి కేంద్రకృతము చేరుట చున్నగుపనులు శాస్త్రీయముల నివాసముతోడను పతనముతోనచేయ బడుచున్నవి. వీనివలల విడకీయ సులూచనముల వెలలెన్న తక్కువగానున్నవి.

ఇరుపదారుల ఆదాయములు:— యుద్ధకారణమున చాల ఇనుపదారుల కాదాయము తగ్గినదిగాని ఈజిప్టులో, ఆయోధ్యలో హిల్కం, టెక్సిమోత్ర, ఇనుపదారులలో మాత్రమాదాయము ఏప్రిల్ 1 వ తేదీ మొదలు రెం తేదీవరకు హెచ్చుగానున్నది. ఆవారములో 6 లక్షలకుతక్కువ గాకుండన 9 లక్షలకు హెచ్చుగాకుండన ఆదాయమునచ్చియుండెను. ఆయోధ్య కోహియఖంకు, పశ్చిమోత్తర ఇనుపదారులలో ధాన్యపు ఎరువులు హెచ్చుగా జరుగుటవలనను ఈస్టుఇండియా ఇనుపదారులలో బాగ్దొయ స్థితియలలో సంపక రైలుమార్గ పంపుటవలనను ఆదాయము హెచ్చినది.

### కొర్రు వ్యవహారములు

(వెసిడెంటు మేజిస్ట్రేటు కోర్టు ఎచ్చూరు.  
జూలై 21 వ తేది.  
(సి. బి. ఎల్. పిల్లై గారి యెడట)

(ప్రజలకింకను ఎట్టి మూఢవిశ్వాసము బున్నవో ప్రాసి. కూటింక ఇంకెవ్వరు పద్మనాభము వాయుకుగాను నేను ఎన్నూరు పోలీసుకోర్టుగా వివరించుచు పరాధియైన ఒక మద్రాయి పట్టుకొనుటకు వాగంటును బారిచేయించ కలసినదని కోరిరి. అట్లు నాఫిక్సు అనుతడీకేనులో మొదటిమద్రాయి చెన్నపురి నీటిపోలీసులోపని. ఇతడు చాల కాలమునుండి కడుపు లోపాట్లవలన బాధపడుచుండెను. ఎన్ని ఆవువధములు పుచ్చుకొన్నను తుమరలేదు. తనబాధనుబరించి అనామ్యుకుతో చెప్పుకొనిగా ఒక మంత్రవేత్త దగ్గరకుతీసి కొనిపోయెను. వాఫిక్సు మంత్రవేత్త ఎకమాట్లాడుకొనిరి. పూర్ణిమనాటిరాత్రి విశేష ఒక గాడిదనుచంపి దానిరక్తమును తెచ్చినయెడల, మత్రించి నిమిషములో కడుపులో పోట్లను మాన్పెదననెనట. దానిమీద ను 12 వ తేదీ రాత్రి వీరు మద్రాసు, నారాయణపురము మాలపల్లికి వెళ్లి చాకలి వాని ఇంటి వాకిటును కట్టబడియున్న ఒక గాడిదను విప్పుకొనిపోయి, దానిని బలితేసి పోరిపోసాగిరి. ఈ మద్రాసు కౌత్తమును దగ్గరనుండి ఒక మాలవాడు మారునే యుండెను. కాని ఈ మద్రాసు లీ సుగతులను కనిపెట్టలేదు. ఈ సంగతిని మాలవాడు తన కులస్థులతో చెప్పగా వారు పరిశ్రమగాని వెళ్లి పోలీసువారి సహాయముతో ఇద్దరిని మాత్రము పట్టుకొనగలిగిరి మూడవవాడు అనామ్యుచేర పారిపోయెను.

ఈ మద్రాయిని పట్టుకొనుటకే ప్రాసికూటింగు ఇంకెవ్వరు గారు వారంటుకు దరఖాస్తు చేయగా మేజిస్ట్రేటు గారు బారీజేసిరి.

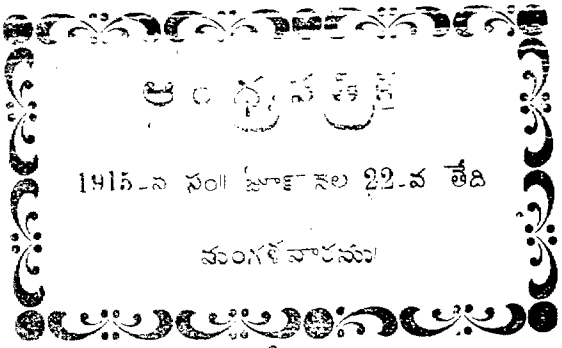
కాలయి మొదటి తేదికి కేసువాయిదా వేయబడినది. మొదటి మద్రాయి ఆట్టుకునాఫిక్సుకు జూరీను ఇయ్యబడెను.

నీలముజిల్లా కోర్టు.  
జూలై 17 వ తేది

ప్రావిలింగుపజంటు మోసము.  
(డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు గారి ఎడట)  
డాక్టరు జి. ఎన్. శేషు ఆరు నేటిపు క్రిస్టియనుమీద మార్పుచేయు నిజరమున్న దగాకేసులో 17 వ తేదిని నీలము డిప్యూటీ మేజిస్ట్రేటు గారు తీర్పుచెప్పి మద్రాయికి రిమానముల కంపైదును విధించిరి. ఈకోసులోని గర్భవ మెంటు రైలుకే పోలీసుకుసంబంధించిన, ఇనస్పెక్టరుసయ్యునునీకందనసాహేబు గారు ప్రాసికూటియనుపత్తునునకు ఒక హీరింగు నాడు మద్రాయి పత్తునునహెకోర్టునకువీరి, తీరుమలరావు గారును వాదించిరి చెన్నపురిలో సులూచనములను విక్రయించు, మున్నతంకు వైయూగు కంపెనీకి ఏజంటుగ మద్రాయి కడలివన డిసెంబరులో నూరు యంకముల కాపురములగు రాబారావు గారి దగ్గరకు వెళ్లి సులూచనములను ఇప్పించెదని (ప్రాత్యాసాపరచి 8) రూపాయలను పుచ్చుకొని పోయెను. ఎప్పటికి సులూచనములను రంపలేదు. తుదకు ప్రాణము విగిరి, రాబారావు గారు మద్రాయికి వ్రాసిరి. దాని మీద ను లోచనములు తీయారు చేయబడుచున్నదనియు, త్వరలోనే పంపు నుననియు కంపెనీ వారు వ్రాసినట్లు ఒక దొంగ ఉత్తరముకు వ్రాసెను. మరయు కొంత సామ్యుకుకుడలాగెను. ఈ డబ్బు కంపెనీవారికి మట్టలేదు. డబ్బుయు. హెచ్. మర్దు గారిని విచారించగా ఉత్తరమునుపూర్వము సృష్టించినట్లు బుబువుపడినది. మద్రాయి ఇంకరకే చెన్నపురి ఖయ్యులలో నున్నాడు. ఈ కేసుకు తరువాత అనుభవింపరలెను.

ఆంధ్రము కోజుల కొకివిన్న పము:— మాపాఠశాలకు ప్రధానోపాధ్యాయులుగ దనుచేసిన మ॥ రా॥ శ్రీ. సి. యస్. గారు ఆంధ్ర గారనేకమారు విద్యార్థిపయమును గుఱించి పురజనులను రావించి ఉపన్యసించుచువచ్చిరి. ఈది:ము 16-6-15 తుప్రకారండా గారుల విషయమై వారోచక్కని యుపన్యాసము.

— గుంటూరు నేను మామమండగనే పురజనులను నిచ్చియి చదువును ములులోనివారిలో అయినను వారు సొకొన్ని నాళ్లకైన నీయడను— అరి. పి. వెంకటయ్య చున్నారు.



సర్వ విశ్వేశ్వరయ్య

నిన్నటిదినము మైసూరులో ఆర్థిక సంఘము యొక్క సాంవత్సరిక సమావేశ మారంభ మయ్యెను. దివాన్ సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు కడచిన సంవత్సరమున జరిగిన కార్యమును క్రోడీకరించి చెప్పి ముందుమాటవదిగిన కార్యవర్తమున మైసూరును కొనసాగింపిన యాచర్యములను స్పష్టముగా తెలియజేసిరి. వీరు ముత్రిత్యము వహించిననాటి నుండియును వహనైర్యముతో మహాసాహసముతో సాధనాభివృద్ధికి నుపాయములను వెదకి పాటుపడుచున్నారు. వీరి ముగ్ధుల వ్యతిరేకముగా విమర్శించిన వారు గూడ వీరిశ్రద్ధను, కార్యదీక్షను, మనోనైర్మల్యమును నెప్పుడును నొప్పుకొనుచునే యున్నారు. కాని యనేకులు మనదేశమునకు సహజముగ భీతుత్వముతో వీరు తలపెట్టిన తలంపులు కాకితముమీద వ్రాయబడుట తప్ప ఫలించునా యనుశ్రద్ధ వైచుచు వచ్చుచున్నారు. ఎంతవరకు ఫలమిప్పటికే కలిగినదియు వివరించుటకు ముందు విశ్వేశ్వరయ్యగారు నిరంతరము తననాడగుల మనస్సున కెక్కునట్లు వారియెడట నిమంచును విషయముల కొన్నిటిని వివరింతుము. తనయువన్యాసముచివర నాతడు మనదేశమున నేనియో తారుమారుమార్పునకు దాను భారలు సాచుచుండు కేదరియు దానుచేయు ప్రయత్నముచే నున యాభ్యాత్మికత్వము నశింపదనియు స్పష్టముగా నొక్కిచెప్పి మనము లోకప్రవాహమున బడియుండుటయు తత్పరిణామఫలమునుబట్టి తీరవలసియుండుటయు లేకన్న నామరూపములు లేక నశింపవలసి యుండుటయు నిస్సంశయముగా నిరూపించి దేశదృష్టితి కాతనిహృదయ మొత్తపరితపించుచున్నదో కనుబరచుటకు మనదేశపు వ్యక్తుల యాచార్యులతో విదేశజాలలోని వ్యక్తులయొక్క యమును పోల్చిచూపినాడు మైసూరుందు సంవత్సరపు నాదాయము ముగియుకే రు 31 లు. ఐరోపాయందలి విదేశములలో నీ యాదాయపు సంఖ్య రు 200లకు 600 కుచు మధ్యగానుండును. 30 ఎక్కడ 600 ఎక్కడ? లోకజీవితమున నింతటి వ్యత్యాసముగల వ్యక్తులు ఎవరుపడినప్పుడుబలవిహీనులు నిలుచుటెట్లు? ఈ కన్నకు నుత్తర మియ్యవలయును గదా? సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు తనప్రజల యాదాయక్షేపి పెంచవలయుననుట పరమోద్దేశముగాపెట్టుకొనినారు. ఇరువది రెండు శుభముభివృద్ధి యగుచును వారియభిప్రాయము గాదు. ఇప్పటి కొకటిన్నరయంతలు గడించువారమైనను మెకరితిగా చాటునని వారియోశయము. అంతకైనను ప్రయత్నించుట ముఖ్యతము గాదా? మైసూరు సంస్థానమువిషయమున నాయొ టిన్నరకు నెక్కుట కైవలసివచ్చుములు సూచించినారు. వ్యవసాయ మగు భాగమును పెంపు చేయవలెను, క్రొత్త వ్యవసాయమును

ను సంస్థాన యాదాయము పెంచుటచేత యభివృద్ధిచేత జ్ఞానము కాశలము రెండుకోట్లు, ఇతర

విధముల నొకకోటి కుడితిగా పెంపొనపవచ్చునని సూచింపబడినది. ఈ లెక్క మనసున నిడికొనియే సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు ఇప్పటి యన్ని రాజ్యకార్యములను నుపక్రమించుచున్నారు. వారు కాకితములకు భిన్నపెట్టినను, అచ్చకు కర్చుపెట్టినను, సమావేశములకు కర్చుపెట్టినను నన్నియు నీమహాఫలమునకే కర్చుపెట్టుచున్నారు. ప్రజలమాంద్యమును భోగోట్టి యిప్పుడగుచుండు వృథాశక్తివారణ వృథాకాలవారణముల నకనయించుటయు వాకి క్రొత్తమార్గములను జూపించి క్రొత్తవృత్తులలోనికి వారిని ప్రవేశపెట్టి వారి యాదాయాభివృద్ధికి నోడ్డుడుటయు సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారి రెండుపద్ధతులు. ఈపద్ధతులకు కార్యసరణిలో బెట్టుటకును ఆదర్శము వంకకు కార్యజాలమును ద్రిప్పటకును నెంతో యుపక్రమప్రయత్న మవసరము. విశ్వేశ్వరయ్యగారు ఇప్పటికంటె నెక్కువకాల మా యుపక్రమ ప్రయత్నమునకు దీసికొని యిప్పటికంటె నెంతయో యెక్కువ వ్యయము చేసియుండినను విమర్శించుట కెడముండి యుండదు. సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు ఇప్పటికే కొన్నిగొప్పఫలములను జూపగలిగినారు. జరిగిన పనినిగురించి వ్యవసాయపు కమిటీవారును, విద్యావ్యయక కమిటీవారును, న్యాయపర్యక్త పరిశ్రామికకమిటీవారును, సానిటార్థికకమిటీవారును జదివిన రిపోర్టులు గొప్ప సంపుటములు గలవు. ప్రత్యేకము చదువుకొను వారికి నవి యానందము నియ్యగలవనుటకు సందేహములేదు. సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారు తమ యువన్యాసమున వాని సారాంశము నిచ్చియున్నారు.

1050 క్రొత్త విద్యాలయములు మైసూరు సంస్థానమున స్థాపితమైనవి. పదునైదుస్థానములలో నిర్బంధవిద్యాలయము లానర్పబడుచున్నవి. దేశభాషా వాఙ్మయమున పెంచుటకు ప్రయత్నములుజరుగుచున్నవి. కన్నడసాహిత్యపరిషత్తు కూడినది. బెంగళూరు మైసూరులలో క్రొత్త పుస్తకాగారములు పతకమందిరము లేర్పడినవి. చిన్నపట్టణములకు పత్రికలు నీ యుపక్రమము ప్రాబుట కేర్పాటులు జరుగచున్నవి. విద్యావిషయక సర్వే చేయించుటకు నాలోచన తొనర్పబడుచున్నది. విద్యాలయములకు పాఠ లక్షణము భవనములు సువికసముగా గట్టిపెట్టినారు. మైసూరులో సర్వకళాశాలస్థాపితము కానున్నది. కట్టుబడితమ విషయమున పని బాగుగా జరిగినది. చెన్నపట్టణము ఫారమునండి మంచి యాలోగ్యంతమగు విత్తు సకపరాయగుచున్నది. కట్టుబడితమ రైతులకు క్రొత్తగా కాల్లు పట్టు లేర్పడినవి. నవీన పద్ధతుల నవలంబించు రైతులకు డీకరాలల ప్రారంభింపదలచుకొని భవనశాల మార్గము లేర్పడినవి. మాడు సంవత్సరములలో నవవడిపోట్ల నీటిసరికయి నూనెకుండుతములు మున్నగు గలవి స్థాపితము లయినవి. పంచదారపరిశ్రమకు నై తెప్పించిన యంత్రములు కడపటిసంవత్సరము చక్కగా పనిచేసినవి. 2000 మరుగ్గము లా సంవత్సరమున పొచ్చినవి. ప్రయోగములగు విచారణార్థములుగను మంచి గంధపునూనె తీయుట, బొగ్గు నిధి ము చేయుట, కాకితములకు కావలసిన గజ్జ కియూచేయుట, సబ్బులు చేయుట, కస్తూరుల చేతకు కర్మాగారము నిర్మించుట యను విషయములయందు శ్రద్ధచేయుబడినది. ప్రజల ద్రవ్యముతో నోడ్డుడుట నై వీరఫలములందగలవు. మరియొక ప్రదేశములోని యొకకంపెనీకి మైసూరునండి గజ్జపంపునట్లును 200 టన్నులతో నా కంపెనీవారు పనిచేసి యంతవరకు నా ర్థికముగా ఫలవంతమో తెలియజేయుటయు కంట్టాపుముల కముగా విశ్వయమై యున్నదట. గృహములలో మైసూరుప్రజ చేసికొనగల పరిశ్రమలను నొకసంఘము విచారించుచున్నది.

వ్రాయబోయిన నింకను నెన్నియో విషయములు గలవు. పై సంగతులు మైసూరునందు సర్ విశ్వేశ్వరయ్యగారి కార్యములవలన గలుగ నారంభించి యుండు ఫలమును స్పష్టముగా తెలుపగలవు. ఒక్కసర్పంధవిద్యయే చాలదా యొక మంత్రపుగవుకీర్తి నిలుపుచు? విశ్వేశ్వరయ్యగారి దీక్షిణిని గోరినవారు కారు. సంస్థానము లోకము

లోని ప్రథమరాష్ట్రములలో సమానము కావలయునను నుత్సాహమున దేశభక్తులై సర్వమర్పించి పనిచేయుచున్నారు. ఎట్టివారికిని విమర్శకు లుండక పోదు. విమర్శకులకును కార్యదీక్షాపరులకును నొక విధముగా సమీపసంబంధ మున్నను మరీయొక విధముగా నేపాటిసంబంధమును లేదు. ఈవిషయమును గూడ విశ్వేశ్వరయ్యగారు సూచించి వదలి నారు. వారికి విజయమగుగాక. మైసూరు మనకు మార్గదర్శకమగుంగాక. మనము లోకమున తలయెత్తికొని గౌరవముండుముగాక!

కడచినమే 9 తేదీని ఇంగ్లాండులోని ఆంగ్లేయ ప్రాందవమధుపాన నిషేధసంఘమువారి యిరువదియే వ సాంవత్సరికసభ గావించబడినది. సంఘకార్యదర్శియగు గ్రబ్బుగారి కార్యక్రమచరిత్రవలన మనస్థానికాధికార వర్గమువారిమీదగమనమునకును ఇండియాకార్యదర్శి మొదలగును త్రమాధికారవర్గమువారు నిర్వచించు నాదర్శములకును గలవ్యత్యాసము వ్యక్తపడుచున్నది. 1912 వ సంవత్సరమున లండనుడిప్పుటేషనువారు మధుపానవిషయమున జేసిన విజ్ఞాపనముమీద ఇండియా గవర్నమెంటువారికిని ఇండియాకార్యదర్శిగారికినిగొంతకద జరిగినది. " దీనియందు త్రమాధికార వర్గమువారి సదభిప్రాయములు తేటతెల్లముగా నిర్వచింపబడినవి. గవర్నమెంటువారి ధవాగమనమునకును కల్లా, సారాయిమొదలగు మత్తుసామానుల యమ్మకమునకును ఏవిధమైనసంబంధమును లేదని స్పష్టపడుచున్నది. రెండవది, వేలముగద్ధతి హావకరమును మగుచున్నదిగావున, దానిస్థానమునస్థిరమైనదగుము పద్ధతుల నవలంబింప వలయుననియు త్రమాధికారులుస్థానికాధికారులకునుసూచించుచున్నారు. అయినను, స్థానికాధికారు లావీషయముల బాగుగ గుర్తెరిగినట్లు కనుపించదని ఇంగ్లాండు సంఘకార్యదర్శి గారే వక్కాణించియున్నారు. ఇందునకు నిదర్శనముగ బొంబాయి, మద్రాసు రాజధానులలోని యధికార వర్గమువారి కార్యక్రమమును వారు నిరూపించినారు. క్రూరప్రభువుగారు సలహా సభల నిర్మాణముల సూచించుచు థర్వీ డిస్ ప్యాచునకు బొంబాయి గవర్నమెంటువారు క్రస్తుతపు మార్గముల మార్పు నవసరము తమకు గోచరింపనట్లు జవాబునిచ్చి సలహా సభానిర్మాణమును వదలివేసినారట. ఇక మనచెన్నపురిగవర్నమెంటువారన్ననో, కేవల ప్రతిపక్ష వాదులుగనే పనిజేసినారు. స్థానిక శాసన నిర్మాణసభలో ప్రజాప్రతినిధులందరు ఏకాభిప్రాయమై గోరన తీర్మానము అధికార వర్గమువారు ఒక్కుమ్మడిగా నామోదింపక యాతిర్మానమునునోడించిరి. ఇట్లుండ త్రమాధికార అవర్గములు కేవలముమాటతోనే తీరిపోవుచుండుట విక్కిలి విచారించవలసిన సంగతి. మధుపాననిషేధము సంఘభివృద్ధికి నెంతయోవశ్యకమో యిచలవిపులముగా వ్రాయనవసరములేదు మనయాధికారులుసజ్జన సమృద్ధిములును, హిందూదేశభివృద్ధికారణములు నేగాక, యు త్రమాధికారులయచునుతినిగూడ బడసినమధుపాన నిషేధకరములగు పద్ధతులను త్వరలో నాచరణలోబెట్టి, యు త్రములమాటలు వృథగా కుండ, ప్రజలను పాటుచుండి బాపుదురుగాత.

నిన్నటిదిన మొకవిలేఖకుడు ' ఆంధ్రప్రదేశ్ కాశిక జ్యూబిలీనిగురించి వ్రాసినయుత్తరమును ప్రకటించితిమి. గుంటూరున దేశభిమానియు మద్రాసుపురమున నాంధ్రప్రదేశ్ కాశికయు కొంచెమించుమించుగ సమానముగా నీమహావిధిసంవత్సరములుగా కనిచేసి యాంధ్రుల కృతజ్ఞతకు పాత్రములునువి. తత్పత్రికాధిపతు లెంతటి యంతరాయములు వచ్చినను నోర్చి యంతకాలము పరిశ్రమచేయుండుట యాంధ్రులపట్టుదిలకు నిదర్శనముగానునుది ఇటినిదర,





పక జింపబడింది.

మామయ్య ప్రవేశ త్ర—విగంజిపురము నామయ్య  
గుమ్మి గుబ్రమ్మ శ్యామ్యరను నతడు తిరువల్లి  
కేసరిని నొక యుంపుడు కత్తెయందు కొని  
యూడెను. తిరువల్లికేసరిని బ్రతుకబిమ్మవల్లినిగో కాపు  
రమున్న గామపాదకాశ్రమి గారింటికి తడు తరుమగ వచ్చుచుం  
డెను ఆ ఇంటివారందఱోడ నితడు చదువరిగానుండెను.  
ఈనె, ౧౧వ తేదీ నితడు కాశ్రమి గారింటికి వచ్చెను కాశ్రమి  
గారింటికి. వాకిప్పుడు పట్టుడు యతడు కాశ్రమి గారిభార్య  
నడిగెను. ఆమె వడ్డన చేయుచుండగ నత  
డామెనుజూచి “ఆమ్మ మీకు గ్రహవాళకలదు  
గాననే మీకు సంతామలేకు నేనిగ్రహవాళకు నివారణ  
చేసెదను నేను మీకు విధూని”నిచ్చెదను పూజచేసెదనుదానితో  
మీకు సంతామము కలుగును అని చెప్పి ఆమెకుసంత విధూని  
నిచ్చెను. మరియు నొకరాతినూడదీసి దానికి పన్నె పనుపు  
కుంకుమ పూసి “ఇదియేదేత కడతేత గ్రహమును పొందోలును  
నిమెదలోని నగ నీచేవతకు చేయుడు” యతడుచెప్పెను ఆమె  
ఆతనిమాటలకు నమ్మి తనమెదలోనిగ్రహ వానికిచేసెను మగ  
కొన్ని నిమిషముల కింతదా నగతనీ యొక గడ్డగో మూట  
కట్టి ఆరాతి ఎరుటపైజేసి నొక గంపముత దెట్టి “నేను  
తేపు మధ్యాహ్నము ౧౨ గంటలకు వచ్చెదను ఈగోగా  
మీరొద్దు నా గదిలోనికి వెళ్ళవకు గ్రహము చాల దుష్టమై  
నది. అందుచు చేయు నని” చెప్పి వెళ్ళి పోయెను.  
మరునాడు పగలు ౧౨ గంటలకు వచ్చి పూజ ఆంధ్రించి  
డిగ్గుగా కేకలు చేయసాగెను. ఎవని అనుగో “గ్రహము  
నకాగ్రహమధికముగవచ్చెది. మీరగదిలో నుండఁగూడదు మరి  
యొకగదిలోనికి పొందని” యాతడు చెప్పగ నాందరు మరి  
యొకగదిలోనికి పోయి యొకగిహుచ్చుండిగాని యొకముదలి  
నానిమాత్ర విరాళమును ప్రవేశపెడకుం దిరి మగ్రవేత్రయా  
మునలివానిని కర్పూరముకొని తెల్పుని బహుమతి పుడించి  
చేసెను అతడుపోగా నె ఆనగలను “ఁటుకొని నేడిగోకొద్ది నేప  
టిగో నేచెప్పెదను. మీరవ్వరిగదిలోనికి వెళ్ళ గూడదు నును దీనిని  
వారిని హెచ్చరించి అతను వెళ్లిగోయెను మఱ గానీ తే  
పోలిను వారికి తెలియచేయగా వారు వాకలుచేసిరి. అతడు  
చెంగుల్లుతు పోయెనని తెలిసినది అప్పుట నతనిని పట్టుకొని  
తీసుకొని వచ్చి చెరసాలలో నుంచి అని ఇండియను పేటి  
యటు ఇతిక వ్రాసింది





## FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

## THE GREAT EUROPEAN WAR.

REUTER INFORMS that no general Service message has been received since four O'clock yesterday evening.

## GERMANY

## German Soldier Shot.

For Inciting Disaffection.

LONDON, June 21.

A telegram reports the shooting of a German soldier at Thienau for inciting soldiers to disaffection.—("C. and M. Gazette's" cable.)

## German Volunteers.

## A German Farmer's Statement and its Consequence

LONDON, June 21.

The "Morning Post's" Amsterdam correspondent says:—A Dutch journal learns that at Osnabruck a farmer has been fined £ 50 for stating that it would be unhappy for Germany if she had to rely on volunteers; that in one battle the volunteers cried for their mothers and fathers and had thrown away their rifles and deserted and that 50 volunteers were already condemned to confinement in a fortress and 7 have been shot.

## A Great Turning Movement.

## The German Advance in Galicia Described.

LONDON, June 21.

PETROGRAD.—Experts are of opinion that the enemy's advance west and south-west of Rawarusska initiates a great turning movement north of Lemberg. The Russian communique mentions that the advance was conducted on Friday and Saturday by great forces, including troops just brought from Belgium. There was desperate fighting on Saturday against the enemy who had crossed the Dniester and advanced. Vigorous Russian counter-attacks with the bayonet, however, drove the enemy back with great loss, two thousand prisoners being taken in one village alone.

## Kaiser Takes Command.

LONDON, June 21.

It is reported that the Kaiser has taken supreme command in Galicia.

## Prussia and Peace.

## Prussian Statesman's Utterance.

LONDON, June 20.

AMSTERDAM.—Talk of peace in the Prussian Diet drew a speech from the President in which he said:—Peace is in God's hands. The greater we emerge from the war, the greater will be the endeavour of our adversaries to snatch by a new coalition what we have gained. Our security depends on our own strength.

## Germany and Galicia.

## Warning Against Undue Optimism.

LONDON, June 20.

AMSTERDAM.—The people in Germany are being encouraged to expect great things in Galicia, but not to display excessive optimism. The Germans are described as having continual successes, but the power of Russian resistance is semi-officially emphasised. We must not forget what a dangerous enemy Russia is, it is pointed out, because she has human material that can only with difficulty be exhausted.

## The Germans at Libau.

## Prince Henry of Prussia's Declaration.

LONDON, June 20.

PETROGRAD.—Prince Henry of Prussia and General Von Hindenburg visited Libau. The Prince in a speech to the Officers declared that Libau would be held to the last extremity because it was the key to the Baltic.

## INDIAN TELEGRAMS.

(Associated Press Agency.)

## CALCUTTA.

## Sir T. N. Palit's Endowment to Calcutta University

## The Suit in the Calcutta High Court.

CALCUTTA, June 21.

To-day a special Bench of the High Court, consisting of Justices Inam and Greaves, were engaged in hearing a brought by Mr. Jitindra Nath Palit, Barrister, against Mr. Lokindra Nath Palit, retired Indian Civil servant, Mr. S. C. Mullick and the Calcutta University declaration that two deeds of gift made by the late araka Nath, Palit, in which he has made over about ten lakhs of rupees to the Calcutta University, were void. The plaintiff and the first defendant are sons of the late araka Nath. The first two defendants are sons to Sir Taraka Nath's estate. Counsel for the plaintiff opening the case, laid that on the 12th day and on the 7th October Sir Taraka Nath by two purported to make an endowment of certain property to the Calcutta University on certain conditions. It was not a gift but a contract by Sir Taraka Nath, on the one hand, said he would obtain provisions for the endowment of two Uni-

## TELEGRAMS.

versity Chairs, and the University on the other hand covenanted to supply two lakhs for holding a College of Science and to make recurring grants. The rights and powers of the University were governed by two Acts. The University purported to bind itself to pay two lakhs. Then there was no proper acceptance. The Syndicate did not accept it. Only Sir Ashutosh Mukherjee, then Vice Chancellor, signed it. Even if the Senate accepted it, the previous sanction of the Governor-General was necessary. The case is proceeding.

## The Breach on the A. B. Railway.

CHITTAGONG, June 21.

The railway line between Kusiyara and Sylhet on the A. B. Railway has been repaired, and trains are running now as usual.

Bonded Warehouse's Application.  
TO WIND UP GRIFFITHS Ltd.

## Application Withdrawn.

CALCUTTA, June 21.

The application filed on behalf of the Bonded Warehouse for the winding up of Griffiths Telegram Company Limited, on the ground that the latter had not paid certain rents to applicants, came on for hearing to-day before Justice Chaudhuri at the High Court. Mr. R. C. Banerjee who appeared for the Bonded Warehouse informed the Court that since his application was made the Griffiths Telegram Company had paid the rents but the counsel asked this Lordship to allow the case to stand over for two months. The Griffiths Company had agreed to pay costs and the adjournment was only for the purpose that costs might be taxed. On their paying costs the Bonded Warehouse would withdraw the application. His Lordship granted the prayer.

## BOMBAY.

## Disposal of An Illegitimate Child.

## By Duping a Blind Beggar.

BOMBAY, June 21.

A novel way of disposing of an illegitimate child is reported. On Friday last a woman went up to a blind beggar woman, who was begging for alms on the roadside, and handed over a female child to her, asking her to look after the child while she went to the lavatory. The stranger, however, failed to turn up, and the blind woman handed over the child to the Police.

## Indian Specie Bank in Liquidation.

## Applications to the Court Disposed of.

BOMBAY, June 21.

In the Bombay High Court, in the matter of the Indian Specie Bank in liquidation, Justice Macleod has disposed of an application for permission for the issue of calls for the remaining Rs. 50 per share from the shareholders. The Judge remarked that he would not stop the process of liquidation at this stage, after it had been in progress for a year and a half. He made an order for the call, but ordered that notice of the call should not be sent out for a fortnight. If within that period the Judge was asked to summon a creditors' meeting to consider any formulated proposal, he would consider whether the liquidator should stay his hands in proceeding to enforce the order of the Court.

Another application in the same matter was disposed of for ordering payment to petty claimants up to Rs. 10 in priority over other claimants. Mr. Setalvad opposed this on behalf of Raju Bahadur Sivlal Motilal, a creditor of the Bank, but the Court sanctioned the proposal.

## A Fatal Mistake.

## An Ayah Killed.

BOMBAY, June 21.

Of late burglaries around the suburbs of Bombay bordering on Bandra have been of frequent occurrence. Early this morning the residents of the hilly suburb of Villaparla were roused by two loud reports from a gun. On enquiry it transpired that one of the residents, mistaking for a burglar his ayah, who was moving about at the time, fired the shots, killing her outright.

## Lord Willingdon &amp; Bengal Governorship.

## RUMOUR CONTRADICTED.

## Mr. Winston Churchill likely our next Viceroy.

BOMBAY, June 21.

The "Bombay Chronicle" contradicts the rumour which has appeared in a Calcutta journal to the effect that Lord Willingdon will go to Calcutta in March next as Governor of Bengal and says:—There is no likelihood whatever of Lord Willingdon leaving Bombay for another province in India before his term expires.

The paper believes that Mr. Winston Churchill is most likely of all those mentioned to come out to succeed Lord Hardinge.

## The Bombay Imperial Fund.

BOMBAY, June 22.

The Bombay Presidency branch of the Imperial War Relief Fund now amounts to 36 lakhs 48 thousand rupees.

## 33 Liquor Shops Reduced.

## Bombay Government's Press Note.

BOMBAY, June 21.

A Bombay Government press note states:—In pursuance of the policy of reducing the number of shops for sale of intoxicants one country liquor shop in Bombay town and 32 shops in all districts have been closed from this official year. Put in the district of Kaira where prevalence of illicit distillation is one of the conditions that helped to keep alive spirit of lawlessness on the part of one section of the population the Government have taken special action to suppress the practice and have

## TELEGRAMS.

increased the number of shops from 55 to 80 as it was conclusively proved that the paucity of shops and difficulties in obtaining licit liquor merely fostered illicit distillation without in any way promoting the cause of temperance.

## Mail Steamers.

BOMBAY, June 21.

The English mail steamer "Khyber" with the incoming mails of the 4th and 11th instants having left Suez at 5 P. M. on the 19th instant is not likely to arrive in Bombay before Monday the 28th instant.

The P. and O. "Kashmir" which left with mails from Bombay on the 29th ultimo arrived in London on Sunday the 20th instant.

## The Bombay Share Market.

BOMBAY, June 22.

At the Bombay share market yesterday cotton mill shares stood almost steady but considerable activity prevailed in Tata Iron and Steel Shares and quotations dipped rapidly the closing tone indicating easiness for July delivery. Davids opened 551-4 and closed 556-12; Fazulbhai opened at Rs. 410, declined to Rs. 406½ but closed at 408½. Standards were from Rs. 970 to 980. Madhabji stood firm at Rs. 1140, Swedshi 1470, Centrals 1862 8, Ahmedabad advance at 740. Finlays declined to 267½, Indian dyeing and belsching shares to 121½ and Indore railways to 183½. Bombay Burma Trading changed hands at Rs. 927½. Bombay Electric Tram ordinary were placed at Rs. 217. Bank of Bombay shares were in demand at Rs. 1645. Bank of India shares were quoted at Rs. 56½ and central Bank of India shares were in demand at Rs. 18. Ahmedabad Prantij railway shares were quoted at Rs. 660. Amritsar Patti at Rs. 155 and Ahmedabad Dholkas at Rs. 126. Tata iron and steel ordinary declined to Rs. 101½, deferred opened at Rs. 193 dropped to Rs. 186 but at close improved to Rs. 190. Tata Hydro-Electric ordinary improved to Rs. 1135. Business in 3½ percent G. P. notes was reported at Rs. 93-5-8. Port Trust bonds were placed at par.

## PUNJAB.

A Sikh Fired by Military Guard.  
Mistaken for a Dacoit.

LAHORE, June 21.

A regrettable incident is reported from Amritsar in which a Sikh soldier and his companion who were walking along the railway line on the 18th and 19th night were fired by the military guard on the Canal bridge who were on the look out for dacoits. One man was hit and is in the hospital.

## Judgment In a Dacoity Case.

## All the Accused Acquitted for Insufficiency of Identification.

LAHORE, June 21.

Judgment was delivered in the Turk dacoity case (under section 395 I. P. C.) by Mr. Keough, Special Magistrate, Jhang, on the 14th June. A gang of about 25 of 80 dacoits was said to have raided the village of Turk in Jhang district and looted the shops of Sawaya Ram and Jassa Ram, taking away goods and cash of the estimated value of Rs. 300, besides some account books. Seventeen men were charged by the Police in this case, but only four of them were present before the Court, thirteen men being absconders. The Magistrate held that identification of the accused was not sufficient to warrant conviction owing to the shadows cast inside by the roof which cut off most of the light, and it was not corroborated by reliable evidence. All the accused were therefore acquitted, and the Court ordered that no further action be taken against the absconders.

## A Fire in a Cigarette Store.

LAHORE, June 21.

A fire broke out to-day in a Cigarette and general store godown inside Shahlimi Gate, Lahore city, but thanks to the promptness of Superintendent Newlands of Fire Brigade who saved a young man it was soon got under control. Damage was about 5,000 Rs.

## UNITED PROVINCES.

## A Dyeing Class.

## To be Opened at Cawnpore.

ALLAHABAD June 22.

It has been decided to open a temporary dyeing school at Cawnpore from 15th July under the direction of the Assistant Technological Chemist. The course will extend over ten months and 8 students will be admitted at first, preference being given to professional dyers. The course will be thoroughly practical and will embrace cotton, wool and silk fabrics and all operations necessary for dyeing properly the stuff made of them.

## Taringiri A New Hindi Monthly.

(FROM A CORRESPONDENT.)

BENARES CITY, June 21.

A new hindi monthly entitled the Tarangiri has appeared from the Benares Cantt it seems to revolutionize the present hindi literature as far as monthlies are concerned having first class articles and poems from the men of the best hindi writers besides coloured portraits and many other important illustrations. The general get up is like the first grade English Bengali and Marathi monthlies of India. The annual subscriptions being rupees three only it is expected to command extensive circulation.

## TELEGRAMS.

The Spécial Tribunal.  
Two Mahomedans Trial.

BARISAL, June 21.

The Spécial Tribunal commenced hearing to-day of the case in which two Mahomedans are charged with dacoity at Auliapara on 7th March. The dacoits numbered 20 to 25.

## BURMA.

A Public Meeting.  
To Congratulate Mr. Jamal.

RANGOON, June 19.

A largely attended meeting was held at the Victoria Hall this evening at which representatives of the various denominations were present to offer their congratulations to Mr. A. K. A. S. Jamal on his being conferred the title of C. I. E. Mr. P. C. Sen, the Administrator-General, Burma, presided. The President in the course of a brief speech said that Mr. Jamal who was the first Indian in Burma on whom this title had been conferred was well-known in the province where he resided forty years. His munificence extended not only to his own co-religionists but to all classes irrespective of caste and creed. Mr. Jamal's career has been unique and he was respected by Europeans and the people of the various denominations who admired him for his versatile intellect, boldness in trade, shrewdness in business and courage in commercial undertakings. He was a well-known patron of education having established schools and hospitals in his own country and several educational institutions in India and Burma. An address by Mr. C. C. Cameron, Secretary of the Municipality was read offering the heartiest congratulations on behalf of the citizens of Rangoon. The address referred to the long connection of Mr. Jamal with the province during which he had built up various industries successfully particularly Indo-Burma Petroleum Co. Ltd. It further alluded to his princely donations towards education among which was half a lakh to the Aligarh College and to his purse being ever open towards public movements.

Mr. Jamal in reply heartily thanked them for their congratulations. Poor as his service had been he could not but be gratified at the recognition of them by His Gracious Majesty the King Emperor but what gave him reasons to be proud was the appreciation of his distinction conferred upon him by his fellow citizens in Rangoon to-day for which he would always be proud for the rest of his life. What little he had done for education was his duty to do and that did not entitle him to lay claim to all the generous things that had been said about him. He only wished and hoped he might prove worthy of the encomiums that had been so kindly bestowed upon him. The most potent factors according to his humble belief and conviction in the advancement of the country were education of the people and development of the industrial enterprises. Whoever therefore strove in any of these directions was doing the duty which he owed to his country. There was a great field for industry in the country and unless and until they directed their utmost energies in that direction they could not take their place in the onward progress of nations. He was grateful to the benign Government for the distinction conferred upon him and to them he once again tendered his grateful thanks for their kindness which would stimulate him in his efforts to be of the greatest service to the Empire, to his country and last, though not least, to Rangoon of which he was proud to be a citizen. Mr. Jamal was presented after being garlanded with a bouquet by the Secretary of the Town Branch of the Y. M. C. A. The address was encased in a silver casket. Several speakers spoke and the meeting dispersed.

## SOUTH INDIA.

The P. and O. S. S. Nubia.  
Grave Doubts Regarding Refloating.

COLOMBO, June 21.

The "Nubia" passengers for Colombo have been landed, while those in transit have been transferred to the P. and O. "Kashgar," bound for Yokohama. The vessel is believed to be on a reef, and grave doubts are held regarding refloating her. She lies broadside to the land and has a bad list seawards. The sea is smoother to-day.

## Failure to Refloat the Vessel.

The continuous efforts of three tugs to pull off the "Nubia" have been abortive, and it is understood that the Peninsular and Oriental Company are sending to Bombay for a big tug. The stewardess has been brought ashore and the cargo is being jettisoned.

## A Passenger's Story.

Mr. M. S. H. Abdullally, the well-known Colombo merchant, returning from a visit to Bombay, interviewed, said: "When the 'Nubia' ran aground shortly before a quarter to five o'clock yesterday morning, nearly all the passengers were below, most asleep. There was no heavy bump, and all I felt was a slight jar, or a tremor as if the vessel were grating against something. It was quite dark and a heavy sea was running with a strong-set towards the shore. The Captain tried to back the vessel off, but the current must have been too strong. The waves began to break against the side of the ship, forcing her against the reef. There was no excitement or panic on board although the ladies began to get alarmed when the ship commenced to list to starboard. The Captain and officers continued to make every effort to back the steamer away from the shore, but the list became more and more noticeable towards daybreak. The waves were very high and frequently broke right over the ship. Owing to the list it became very difficult for the passengers to move about the deck, and all were placed on portside which was high out of the water. When day broke we could see people on the shore quite plainly and, so far as the male passengers were concerned, they felt no alarm, since though the worst came they could swim ashore. In the afternoon the Captain decided to send the passengers ashore, and we were taken off in a little pilot boat to the pilot launch.

## TELEGRAMS.

The sea had become very much calmer now, and we were transferred to a launch without much difficulty. We didn't take luggage but all the luggage of every passenger has since been brought to shore.

## The Travancore Legislative Council.

TRIVANDRUM, June 21.

The Travancore Legislative Council met to-day at 12 noon the Dewan presiding. The Nanjinad Vellala Bill, the Land Conservancy Regulation Amendment Bill and the Criminal Tribes Bill were introduced. Consideration of the Select Committee report on the Christian Succession Bill was adjourned. Report of the Select Committee on the Companies Bill is being read and discussed at length when the Council rose for lunch at 2-30 to meet again at 3-15. The Council will meet to-morrow also.

## Dassera Exhibitions Stopped Owing to War.

MYSORE, June 21.

Owing to the prevalence of the war it has been decided not to hold the Dassera Agricultural and Industrial Exhibition this year.

## The Y. M. C. A. Reading Room.

Speech by Sir. F. Nicholson.

COONJOUR, June 22.

Last evening at old Municipal Hospital Buildings Sir Frederick Nicholson performed opening ceremony of reading room in connection with Young Men's Christian Association. The Secretary gave a brief sketch of work stating they were able to enroll sixty young men of different nationalities and various walks of life as members and enlist sympathisers of men like the Bishop of Madras Messrs. Gray, Rhodes, James, Roberts, Stanes and Revd. P. Rose. The Sub-Collector was particularly thanked by the Secretary for a promise of a plot of land free for the erection of the building. In conclusion Secretary stated it was a happy coincidence that the opening day happened also the birthday of His Excellency the Viceroy. Revd. P. Rose in an eloquent address asked the members to take for their mottoes unity, activity and loyalty. Incidentally the speaker referred to India's loyalty in sending a large contingent of Indian troops to front. On the occasion of landing of the first contingent the speaker being in Europe was able to measure the enthusiasm of people there. Mr. Sitters one of the Secretaries of Young Men's Christian Association at Madras referred to the work performed by the members during the present was also in the Russo-Japanese war. He finally offered some advice asking the members to look to the National Council for moral support.

Sir Frederick Nicholson said a few words of welcome to the members and remarked that the objects of a Young Men's Christian Association were not merely the establishment of a reading room on even of a literary society or library or recreation club but all the object which such an Association means in the way of united friendship, mutual help and willing service. The keynote of the Association is continued in the Young Men's Christian Association mottoes viz, friendship and service and this Coonoor Association was formed in order that the members may meet together as friends and serve one another in the spirit of friendship. It was not only they entered into co-membership and thus made it possible for the United members to obtain advantages which they could not obtain singly but that they joined together for purposes of friendly intercourse and for the more deliberate acts and results of mutual service. Some one said that the keynote of the nineteenth century was competition but assuredly that of the twentieth century would be co-operation, mutual help the bearing of one another's burden as St. Paul said in all the numerous ways which friendship and willing service can devise. He also reminded the members that it was not only Young Men's Association but a Young Men's Christian Association. They had begun this their first meeting as an Association with prayer and this should be a perpetual reminder that Christian principles are to be the guide and Christian progress, Christian Charity, Christian service are to be the objects of the Association that Christian principles, methods and methods and practice should as it were be woven as golden threads into the whole fabric and give it its distinctive character. He then formally declared the reading room open and wished it and the Association every increase and prosperity. Subsequently Sir Frederick Nicholson announced that Dr. Fraser Campbell much regretted his inability to be present, but sent his wishes for the success of the Association and would contribute a number of books as the nucleus of a library.

## Belgian Sufferers A Pathetic Letter.

A Fund to be opened by Catholic.

COONJOUR, June 22.

The Revd. Father Beehu from the pulpit of the Catholic Church made the appeal for the relief of the Belgians. In doing so he read a pathetic letter addressed by the Duchess of Vendome, sister of the King of Belgium, to all Catholic Bishops. The following are extracts: "Horror of the present war as well as the occupation of the whole of Belgium by enemy's troops have required it to heart rendering misery. From churches, cities, villages formerly so prosperous many have been plundered and destroyed. All now deprived of their resources needed money for their maintenance. To bring them some relief in dreadful state I, sister of His Majesty King of Belgium, in the name of Cardinal Mercier and of our Bishops venture to appeal most earnestly begging that a collection will be made in churches. Smallest offerings will be thankfully received. Giving to a country which met such dreadful experiences from invaders and which is so devoted to Catholic Faith is charitable deed." Bishop Augustus Roy of Coimbatore while endorsing the appeal remarked "As Catholics we are bound to help according to our means this unfortunate country and we here in India

## TELEGRAMS.

are bound to do so not only for the safe of humanity and charity but for gratitude also. In this diocese nearly every church has been erected and for the most part also maintained by the United charity of the Catholics of Europe. Offerories at Catholic churches here on the 27th instant towards Belgium relief will be opened.

## చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

1858 సంవత్సరమున సిపాయిల తిరుగుబాటున కొక సంవత్సరము పిదప, చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడినది. విశ్వవిద్యాలయము స్థాపించబడిన సంవత్సరమున మొట్టమొదట బి. ఏ. పరీక్షా కృతార్థుల గాంచిన యాతడొకడైన కై. సుబ్రహ్మణ్యం విశ్వవిద్యాలయము యొక్క నిబంధనలను కట్టుబాటు నియమించుకొని మంకందరపు తెలిసికొన్నాడు. ఈ ఏబది సంవత్సరములలోను విశ్వవిద్యాలయ మధికముగ వృద్ధిగాంచి, అనేక మైన ముఖ్యమైన మార్పుల నొనరించి యున్నది. ఈ మార్పులలో నొన్నియొంది వారి కొన్ని చెబు గును కలగజేయునవిగ నున్నవి. పాత లభ్యములుగను, చిక్కులు గలిగి విగన నగుటయేగాక మిక్కిలి కష్టతరములయ్యెను. ఏమైనచి కారణవారల చేయుద్రుతులు నానాటి కభివృద్ధి లోనన్నవిగా జిగురులేదు. గానియూ పద్ధతిపూర్వకముండ లేదు. ఏలన 41 సంవత్సరములకిందట మొదటి బి. ఏ. పరీక్షలో కృతార్థుల నొందినవారు పరీక్షకు 11 మంది విద్యార్థులైన లేక యుండిరి. మా కెనిమిదిరోజుల వారితరీక్షయే కాక మాకందరపు భయమున వట్టియే ఏడువైద్యులముల వాచా పరీక్ష గూడ నుండెడిది. కలెనకు గాని ఈ క్రైస్తవులగుబడ వచ్చుని యూహించి యుత్తరువులు తయారుచేయుటక గాని వీలులేక యుండెడిది. వాచాపరీక్ష వై రెండుపద్ధతుల కడ్డుదగులు నుండెడిది. అప్పుడు విద్యార్థులకు విద్య నేర్పి విధానము మత విషయమునందు తగ్గ తక్కిన అన్ని విషయములలోను విద్య రుల తెలిపేటలను వృద్ధిచేయునదిగ నుండెను.

ఇప్పుడంతయు మారింది. ఇప్పుడు విశ్వవిద్యాలయ సంఘమునందు పెదపరిశుల నిచ్చినవారు కొందరు న్యాయ వాదనకొందరు శ్రద్ధతరీహారు మరికొందరు సభ్యులుగ నున్నారు. మొదటిరెండు తెగల వారికి నభిప్రాయము లేమియును కలియుట లేదు. ఇక నూడ వ తరగతి వారన్నవో సమయానకులముగ నవమవారై యు న్నారు. ఈ రీతిగ అనేక రకములవారు సభ్యులుగ నుండుట వలన కలిసములగు మార్పులనేకము చేయవలయును నానాటికి వృద్ధియగుచున్న విద్యార్థుల సంఖ్య నిరంతరమును ఆంధో శాసనతో నూడిన చిత్తవృద్ధి గల్గియుండుటయున్న సంఖ్య విండుచున్నది. గంగంక సవత్సరపు శాసనము నుండి యిట్టి స్థితి మరింత యధికమైనది. ప్రతి సవత్సర మేదియో యొక మంచి నిబంధనకు తోగింది దానికి బదులుగ మరియొకదాని నందుచుండుదురు. మరుసటి సంవత్సర మా సంబంధనను మార్చి వేరొకదాని నందుచుండుదురు ఏబది సంవత్సరముల నుండి యున్న వెట్టితరీహను కలిగిన సరిగ జరిగిండుటకు గాని దాలో మార్పుచేయుటకుగాని చాలక విడిచిపెట్టుటచే నా పరీక్ష కాలక్రమమున క్షిణిగతికి వచ్చినచో సర్వకష్టతరీహము పె నెటువారి నిబంధనలన్నిటిని రద్దుచేయు వాడుకగలవారైన ట్టియు దొరతనమువారు నూజులీరింగు సర్దిపేట అనునొక కొత్తపరీక్షను దెచ్చిపెట్టిరి ఈ పరీక్షవలన ప్రతిసంవత్సరమును ప్రజాకు మరి త అయిదుముగలుగుచున్నది. ఇప్పుడేరికీ నియ మమును దిట్టనివారు లేరు. గాన కొంతకాలమున కిపరీక్షయు రద్దు అగు నేమో యనుసందియును కలుగుచున్నది.

నూజులు ఘయనము పరీక్షవలన కలుగు సుప్రదరములు తొలగిండుటకై క్రొత్తనిబంధమును సిండికేటువారు ప్రక టించెరి. వానిని వేరొకవోట వివరింతుము. ఆ కొత్తచట్ట ములు విద్యార్థులకుభరింపరానిభారములు తెచ్చిపెట్టుచున్నవి. దేశభావలో వ్రాయబడిన పుస్తకములను పరీక్షల విషయ మె విద్యార్థులు కల్లక చేయవలెను. ఆభావ నాజుగన ఫార మునండి మాత్రమే వాడవలెను! ఇంచాడవాడ సిరికి వానిని పెద్దరాతి క్రిందనుండికొండమీదికి కొండమీద నిగుడకును ఎల్లప్పుడు దొరలించుమని యజ్ఞాపించిన యున్నది. నిజముగ విశ్వవిద్యాలయము వా లేమి చున్నారో వారికే తెలియదు. దక్షిణఇండియాలోని జనులు విశ్వవిద్యాలయమువారిచే లో మట్టిముద్దలవలెను. ఆ మట్టిముద్దల విశ్వవిద్యాలయమువారు తమకు రీతిని మార్చుచున్నారు.

పరియోగ గాలితో జనసమృద్ధ మైన పాఠశాలలో జుండుటచేతను, ఇంటిందొక నోకయొగుంట లెడతెగ. చేతకు త్వరితగతి భుజిండుటచేతను వ్యాయామము చేతను వారి యారోగ్యము చెడి వారు కల్యాణకష్టము చిచ్చితనమండ నజువదియైదేండ్లు రాక పూర్వమే మ చున్నారు.

అభివృద్ధి నొందగిన భావి పురుషాంతరము న హనిని కలిగిండుట కత్తనాదులగు వా రెవ్వని కిక్కి పేటిముటుపటిక వ్రాసినది.





# యుద్ధ చరిత్రము.

సంవత్సరాది సంచిక ! **జి.జి.** సంవత్సరాది సంచిక !!

ఆంధ్ర చరిత్రమునకు ఆరవ సంవత్సరాది సంచిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆ సంచికయందు విద్యానిపుణులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన సర్వభాగ సైన్య సేవ ప్రాచీనతీతి, దేశ చరిత్ర, నవలలు, సంగీతము, సంస్కరణము, హీనజాత్యుద్ధరణము, యోగనిద్ర, భీరాధన, మహామృగము, శివసర్వమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్రమహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయే కాక నిపుడు లోకమునంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సముత మిక్కింది విషయము లతో ముద్రింపబడుచున్నది:—

1. జగ్గని, ప్రాచ్య, రుష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పరోక్షకారణములు; 3 యుద్ధ వ్యాపారములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 వర్గగుల్మ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను దెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణములంద పూర్వముగ నుండగలగు, కౌటయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర సంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమును చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగవచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నవి. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.



## అమృతాంజనము

నొప్పులకు పరమామృతము. లో ప్రఖ్యాతి మైన మందు. ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము. సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే. తలనొప్పులు, వాయువు నొప్పులు, శిరస్వపు నొప్పులు, కీళ్లపోట్లు, పక్షవాతము, వాపులు, గాయములు, పుండ్లు, దగ్గు వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది. సువాసనగలిగియుండును. చర్మముపైన రాచిన లోకలికి వ్యాపించి లోకలి నొప్పులు కలుగజేయు పోగలవు. దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నారు. పంచభావచీటి మాచికొనిన మోసము గలగదదు. అమృతాంజనమునకు సాటివేరులేదు.

అమృతాంజనము డిపో, 102, ఫ్రెంకోస్ట్రెట్, బొంబాయి లేక, 6, తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు.

## వనోపధి సారపరిల్లా

ఇది రోమోమందులకు సెత్తుకుండలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పాదవాయువుపోట్లు, పుండ్లు, రక్తవర్షములు, కీడిన అన్ని రోగములను దీనివలన కలుగుచును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడికెంతు పుండు ఇచ్చివెనుకొనుటకు సెత్తునును కుద్దికబడి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును. ఒక పివానముగల వాడిన తోడనే శరీరములో మెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు పివానలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0. పిచ్చుకుమందు:— ఇది చర్మముపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి(త్రాగు చుండు) పూర్తిగా ముట్టె పువ్వులకు మందు. ఈ రెండుకలిపి నెలరోజులకు సరిపోవుముందు 5-0-0. డాక్టరు డి. బి. సావంత్, ౧౪౪. ఫననవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, P. O. 2, Bombay.

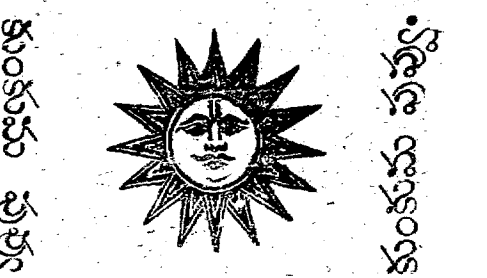
## ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇది నవల రెండు సంచికలు మొదలైనవి. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభమగు భాషలో తగినవలె లభిం కథలవలె వర్ణింతు గును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారము 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రూ. 2-0-0. (పోస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరముచందా నుండుగ స్వీకరింపబడును. కలయవాడు:— గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ చింతాడిపేట, మద్రాసు అని వ్రాయును.

## కూపాండ లేహ్యము

ఈ లేహ్యము వనమూలికా సారంబులతో శాస్త్రోక్తముగా చేయబడినది. ఇది 40 రోజులు సేవించిన శుక్లవస్త్రము, అజ్జీ, తుయలు, మూల శక్తులు, శుక్ల వ్యాధులు, మేహతిమ్మెరలు మొదలైన అనేక అసాధ్య రోగములను పోగొట్టి బలము, కాంతి, వీర్యవృద్ధి గలవాడై యుండును. మరియు పత్తము లేదు. 40 రోజులకు రెండు డబ్బాలు చాలును. డబ్బా 1-కి రు 2-5-0 లు. లోగలక్షణము తెలిపినవారికి ఆయా రోగములకు తగిన ఔషధము సరసమైన వెలలకు పంపబడును. రోగినవారికి శేటాగు పంపబడును. మేనేజరు, సరస్వతి వైద్యశాల, మామిడిమారు, కృష్ణజిల్లా.

## కుంకుమ పువ్వు



స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమా యును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:— ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ. 21, హమ్మంపేట, బొంబాయి.

## మహారాజా సోప్.



ఒక తూరి ఉపయోగించుగ చలన దేహమందలి యేభాట మున యుండు రోమమును చెడుపుతేక శుద్ధముగాను నర్మము యొక్క స్వభావ మైన రంగును కాంతిని పో గొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒకటే. వెల 8 చిల్లలుపెట్టె 13 1-0-0 ఏ.పి. బయ్య 48.

ఆర్. వి. పండిట్ అండు కంపెనీ, 5 బండకవీధి, మద్రాసు.

## నిత్యవశ్యకములు.

మేలైన మద్రాసు నశ్యం శేరు 1-కి 0-12	రూ. అ.	మనసనశ్యం కెద్దుబుడ్డి 0-4	రూ. అ.
వీరే (తులములు 120) 3-4		డిటో డెజ్కాటిసు 2-0	
వ్యాపారులకు మాత్రం 3-0		తాంబూలముకు సువాసన పొగాకు టిప్ 1-కి 0-4	
అరవీరే అందరికి 1-10		డిటో డెజ్కాటిసు 2-	
వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. కాబట్టలగు ఉచితము			

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ, తపాలవెట్టె నెం 188 రు, మద్రాసు